

ALAMIN ANG IYONG KARAPATAN

Pakikilahok ng mga Imigrante sa mga Protesta

Nobyembre 2020

Ang mga imigrante ay bahagi ng mahabang kasaysayan ng paglaban sa pang-aapi sa Estados Unidos, ang paglaban na madalas ay pinangunahan ng mga pamayanang Itim. Ang pag-oorganisa at pakikilahok sa politika ay mga kalayaan na ibinibigay sa lahat ng naninirahan sa U.S, kabilang ang sa mga imigrante. Gayunpaman, ang mga ulat ng US Department of Homeland Security (DHS) at US Immigration and Customs Enforcement (ICE) [na may presensya at pagmamamatyag](#) sa mga mass demonstrasyon bilang pakikiisa sa mga Black life mas maaga sa taong ito, pati na rin ang pagkakaroon ng mga lokal na opisyal ng nagpapatupad ng batas at mga tropang pederal, lumikha ng mga panganib para sa mga imigrante na planong dumalo sa mga demonstrasyon sa hinaharap.¹

Ang mga imigrante, kabilang ang mga walang dokumento na mga imigrante, ay nahaharap sa mga karagdagang panganib mula sa anumang pakikipagtagpo sa pagpapatupad ng batas, dahil ang anumang pakikipag-ugnayan ng pulisya, kahit na hindi ito magreresulta sa isang kriminal na pagsingil o pag-aresto, ay maaaring humantong sa pagpapatapon. Ang mapagkukunang alam na ito-ang iyong mga karapatan ay nagbibigay ng tumpak na impormasyon sa mga imigrante at kanilang mga kakampi upang malaman ng mga imigrante ang *kanilang mga karapatan, maunawaan ang mga posibleng peligro ng paglahok sa mga protesta, at pakiramdam na may kapangyarihan na makilahok nang makahulugan, ligtas, at ganap sa ating demokrasya.*

Anong mga karapatan ang kailangang gawin ng mga imigrante, kabilang ang mga walang dokumento na mga imigrante, sa mga kilos na protesta?

- **Karapatan sa malayang pagsasalita.** Ipinagbabawal ng Unang Susog sa Konstitusyon ng Estados Unidos ang gobyerno na paghigpitan ang iyong karapatan sa malayang pagsasalita. Nangangahulugan ito na *mayroon kang karapatang lumahok sa mga protesta sa politika, martsa, at demonstrasyon.* Pinoprotektahan din ng Unang Susog ang kalayaan sa pamamahayag (bukod sa iba pang mga karapatan). Nalalapat ang mga karapatang ito sa lahat ng tao sa U.S., anuman ang katayuan sa imigrasyon. Gayunpaman, ang mga korte ay hindi pare-pareho sa pagbibigay-daan sa mga karapatan sa Unang Susog ng mga imigrante. Ang mga taong hindi dokumentado samakatuwid ay dapat magplano nang maingat, sapagkat hindi sila maaaring umasa sa mga korte upang maprotektahan ang kanilang mga karapatan sa Unang Susog.

- **Karapatang malaya mula sa paghihiganti.** Ipinagbabawal din ng Unang Susog ang gobyerno na gumanti laban sa iyo para sa paggamit ng iyong mga karapatan sa malayang pagsasalita at protesta. Gayunpaman, inaresto ng administrasyong Trump ang mga pinuno ng imigrante, aktibista, at mag-aaral upang gumanti laban sa kanila sa pagsasalita laban sa mga patakaran sa imigrasyon. Samakatuwid, kung nag-aalala ka tungkol sa iyong katayuan sa imigrasyon, dapat mong pag-isipang mabuti ang mga panganib, lumikha ng isang plano sa kaligtasan, at marahil ay kumunsulta sa isang pinagkakatiwalaang abugado sa imigrasyon kapag nagpapasya kung lalahok sa mga kilalang protesta na may mataas na profile.

- **Karapatang manahimik.** Sa ilalim ng Ikalimang Susog, mayroon kang karapatang manahimik at tumanggi na sagutin ang mga katanungan na tinatanong ng nagpapatupad ng batas, na

kinabibilangan ng mga opisyal ng pulisya at mga ahente sa imigrasyon. Kung ang isang tagapagpatupad ng batas o ahente ay nagsisimulang tinanong ka, ang dapat mong tugon ay, "Alam ko ang aking karapatan na manahimik, at pinili kong gamitin ito."

- **Karapatang tanggihan ang pahintulot sa isang paghahanap.** Pinoprotektahan ka ng Pang-apat na Susog laban sa hindi makatuwirang mga paghahanap at pag-atake. Hindi mo kailangang pahintulutan ang isang paghahanap sa iyong sarili o sa iyong mga pag-aari. Kung hinihiling ng nagpapatupad ng batas na maghanap sa iyo o sa iyong mga pag-aari, dapat kang tumugon lamang upang malinaw na tanggihan ang pahintulot, sa pagsasabing, "Hindi ako pumapayag sa paghahanap na ito." Tandaan na ang isang opisyal ay maaaring magtanong nang hindi direkta, sa pamamagitan ng pagsasabi sa iyo na gumawa ng isang bagay na, kung sumunod ka, ay maaaring ipakahulugan bilang iyong pagsang-ayon sa paghahanap. Tandaan ito kung, halimbawa, sasabihin sa iyo ng isang opisyal, "Alisin ang iyong mga bulsa," o tatanungin ka tungkol sa iyong mga pag-aari tulad ng, "Ano ang nasa loob ng iyong bag?"
- **Karapatang makipag-usap sa isang abugado.** Kung ikaw ay naaresto o nakakulong, mayroon kang karapatang makipag-ugnay sa isang abugado. Maaari mo lamang sabihin, "Kailangan kong makipag-usap sa aking abugado."

Ano ang mga pinakamahusay na kasanayan para sa pagprotekta sa iyong sarili at sa iba kapag nakikilahok sa mga protesta?

Kung nakikilahok ka sa isang protesta, martsa, rally, o anumang iba pang publikong pagpapakita, alalahanin ang sumusunod:

Pagpapalano ng paghahanda

- **Lumikha ng isang plano sa kaligtasan bago dumalo sa isang protesta.** Dapat ay mayroon kang (1) impormasyon sa pakikipag-ugnay para sa isang abugado na kaagad na magagamit at (2) isang plano sa lugar upang matugunan ang anumang pangangalaga sa bata o iba pang mga pangangailangan. Kung dumadalo ka sa protesta kasama ng iba, lumikha ng isang plano para mapanatiling ligtas ang bawat isa.
- **Magdala ng isang dokumento ng papel na naglilista ng mga mapagkukunan.** Ang mga mapagkukunang ito ay dapat na may kasamang impormasyon tungkol sa mga programa sa tulong sa pondo ng piyansa at mga samahang nagbibigay ng ligal na suporta.
- **Alamin kung sino ang nag-oorganisa ng kaganapan at mayroong impormasyon** sa pakikipag-ugnay ng mga tagapag-ayos o iba pang mga lokal na network ng suporta, kung magagamit ito.
- **Alamin ang ruta ng protesta at mga exit na pang-emerhensya.**²

Pag-iingat sa digital na privacy at pag-iingat sa social media

- **Iwanan ang mga mobile device sa bahay o i-off ang pagkilala sa mukha at daliri.** Kung kailangan mong kumuha ng isang telepono sa protesta, dapat mong patayin ang mga system ng pagkilala sa mukha at daliri ng daliri upang ma-access lamang ang iyong aparato sa pamamagitan ng isang lock code. Binabawasan nito ang posibilidad na ma-access ng mga nagpapatupad ng batas ang mga nilalaman ng iyong telepono nang walang pahintulot mo.
- **Gumamit ng mga naka-encrypt na aplikasyon ng pagmemensahe kapag nakikipag-usap tungkol sa protesta.** Ang ilang mga aplikasyon ng pagmemensahe, tulad ng Signal at

WhatsApp, ay naka-encrypt ng iyong mga mensahe at ginagawang mas mahirap para sa iba na maharang ang mga palitan ng mensahe.

- **Iwasang mag-post ng mga larawan online ng iyong pakikilahok sa mga protesta.** Ang nagpapatupad ng batas, kabilang ang mga ahente ng imigrasyon, ay maaaring subaybayan ang iyong mga account sa social media at gumamit ng anumang mga pag-post sa online laban sa iyo.
- **Alamin ang iyong mga karapatan at batas ng estado tungkol sa dokumentasyon ng larawan at bidyo ng pagpapatupad ng batas.**³ Habang maaari kang kumuha ng mga larawan at bidyo habang nasa publiko, ang batas sa iba't ibang mga estado ay nag-iiba kung ang nilalaman ng anumang mga bidyo na kinunan mo sa publiko ay itinuring na pribado at kung maaari kang hilingin na isuko ang naturang nilalaman sa pagpapatupad ng batas.⁴

Nakikipag-ugnayan sa mga opisyal o ahente ng nagpapatupad ng batas

- **Hindi mo kailangang sagutin ang anumang mga katanungan, ngunit maaaring magbigay ka ng pagkakakilanlan (tingnan sa ibaba).** Maaari mong sabihin na ginagamit mo ang iyong karapatang manahimik. *Huwag magbigay ng anumang maling impormasyon.*
- **Kung pipigilan ka, tanungin kung malaya kang umalis. Lumakad palayo kung oo ang sagot. Huwag lumayo nang hindi nagtatanong.** Kung ang sagot ay hindi, ikaw ay nakakulong at hindi dapat sagutin ang anumang mga katanungan. Humiling na makipag-usap sa isang abugado at huwag mag pirma ng anumang mga dokumento o magboluntaryo ng anumang impormasyon.
- **Huwag pumayag sa isang paghahanap.** Kung tinatapik ka, malinaw na sabihin na hindi ka pumapayag sa opisyal na naghahanap sa iyo o sa iyong mga pag-aari.
- **Huwag pirmahan ang anumang bagay** nang hindi kausapin muna ang isang abugado at tiyaking naiintindihan mo ang dokumento. Humingi ng isang isinalin na kopya kung hindi ka nakakabasa ng Ingles.
- **Huwag gumamit ng puwersa o labanan ang pag-aresto, kahit na sa palagay mo ay nilalabag ang iyong mga karapatan.** Sa halip, idokumento ang lahat ng mga katotohanan mula sa insidente at makipag-ugnay sa isang abugado upang masuri ang anumang mga ligal na pagpipilian na magagamit sa iyo.
- **Huwag magsumamo sa isang singil laban sa iyo sa korte** maliban kung nakipag-usap ka sa isang abugado at nauunawaan ang mga kahihinatnan ng imigrasyon ng iyong pagsusumamo.

Kinikilala ang iyong sarili

- **Ang ilang mga estado ay nangangailangan sa iyo upang makilala ang iyong sarili.** Alamin nang maaga kung ang iyong estado ay mayroong kinakailangang iyon, o kung maaari kang manatiling tahimik.⁵ Kung dapat mong makilala ang iyong sarili, maaari kang magpakita ng isang dokumentong pagkakakilanlan na inisyu ng estado o ibang porma ng dokumentasyon na inisyu sa U.S.
- **Huwag magbigay ng anumang maling impormasyon o maling dokumentasyon.** Hindi ka kinakailangang ibunyag ang iyong katayuan sa imigrasyon, bansang pinagmulan, petsa ng kapanganakan, petsa ng pagpasok sa U.S., o anumang iba pang impormasyong nauugnay sa imigrasyon. Gawin ang iyong karapatang manahimik.

- **Kung ikaw ay walang dokumento, iwasang magdala ng mga dokumento na inisyu ng ibang mga bansa.** Ang mga dokumentong dala mo na inilabas ng mga bansa maliban sa U.S. ay maaaring magamit upang patunayan na hindi ka isang mamamayan ng Estados Unidos. Kung ikaw ay nakakulong at nagdadala ng isang pasaporte o iba pang dokumento ng pagkakakilanlan na inisyu ng isang bansa maliban sa U.S., maaari mong gamitin ang iyong karapatan na manahimik at hindi sagutin ang anumang mga katanungan hanggang sa mayroon kang isang abogado.

TANDAAN: Ang mga hindi dokumentadong imigrante na nasa U.S. mas mababa sa dalawang taon ay dapat magkaroon ng kamalayan ng isang [bagong patakaran, mula Oktubre 2020](#), na nagpapalawak ng pinabilis na pagtanggap (isang proseso na nagpapahintulot sa ICE na paalisin ka nang walang pagdinig).⁶ Isaisip ito kapag nagpasya ka kung aling mga dokumento ang dadalhin mo at alin ang maiiwan sa bahay. Iminumungkahi namin sa iyo na matuto nang higit pa tungkol sa iyong mga karapatan patungkol sa pinalawak na mabilis na pagtanggap at [nauugnay na mga pinakamahasay na kasanayan hinggil sa pagdadala ng ilang mga dokumento](#).⁷ At iminumungkahi namin na kumunsulta ka sa isang abogado sa imigrasyon kung nag-aalala kang maaaring maapektuhan ka ng patakarang ito.

- **Kung ikaw ay isang ligal na permanenteng residente, dapat mong dalhin ang iyong "berdeng kard".** Kinakailangan ng batas ng Pederal na ayon sa batas na permanenteng residente na magdala ng katibayan ng kanilang ayon sa batas na permanenteng paninirahan, o "green card."

Karagdagang Mga Panganib

- **Banta ng pagganti.** Makipag-ugnay sa isang samahang adbokasiya kung naniniwala kang naitarget ka dahil sa iyong paglahok sa isang protesta. Tiyaking idokumento ang lahat ng mga katotohanan tungkol sa pag-aresto sa iyo at anumang impormasyon tungkol sa iyong pakikilahok sa insidente na humantong sa pag-aresto.
- **Mga panganib na nauugnay sa imigrasyon kung ikaw ay walang dokumento:**
  - Kung ang mga ahente ng ICE ay naroroon sa protesta at magkaroon ng kamalayan sa iyong hindi dokumentadong katayuan, maaari ka nilang arestuhin. Sa ilalim ng Memorandum ng [Mga Sensitive na Lokasyon ng ICE](#),⁸ hindi dapat magtanong, mag-aresto, o maghanap ang ICE ng mga indibidwal na nakikibahagi sa mga pampublikong demonstrasyon. Gayunpaman, bilang isang pangkalahatang pahayag ng patakaran, ang Sensitive Locations Memorandum ay hindi ganap na protektahan ang mga indibidwal laban sa pagpapatupad ng ICE sa mga ganitong kaganapan. Hindi rin ito tumigil sa [ICE mula sa pagiging naroroon sa mga protesta](#).⁹ Ito ang dahilan kung bakit ang paggamit ng iyong karapatang manatiling tahimik at pag-iingat kapag nagsasalita, at lalo na tungkol sa iyong katayuan sa imigrasyon, ay kritikal.
  - Ang anumang pakikipag-ugnay sa pagpapatupad ng batas ay maaaring humantong sa isang nakatagpo ng ICE, kahit na hindi ka nakagawa ng isang krimen o hindi ka sinisingil ng isang pagkakasala.
- **Mga panganib na nauugnay sa imigrasyon kung mayroon kang katayuang ayon sa ligal sa imigrasyon.** Kung ikaw ay nahatulan sa korte para sa isang pagkakasalang akusado sa iyo na gumawa habang nagprotesta, ang hatol ay maaaring magkaroon ng mga kahihinatnan sa imigrasyon, kasama na maaari kang ipatapon.

Sino ang dapat mong makipag-ugnay sa kung nakaganti ka o na-target para sa pakikilahok sa mga protesta?

Kung ikaw o ang isang mahal sa buhay ay naaresto, nakakulong, o kung hindi man ay gumanti dahil sa iyong pakikilahok sa mga protesta, [makipag-ugnay sa pangkat ng pagtataguyod sa mga karapatan ng iyong mga lokal na imigrante](#).¹⁰ Para sa karagdagang impormasyon, makipag-ugnay sa amin sa reply@nilc.org o tingnan ang mga mapagkukunan sa ibaba.

Karagdagang mga mapagkukunan

- Upang matuto nang higit pa tungkol sa iyong mga karapatan at kung paano pinakamahusay na tumugon kapag nakakaranas ng ICE at pagpapatupad ng batas, bisitahin ang www.nilc.org/lawenf/.
- Upang matuto nang higit pa tungkol sa mga karapatan na nauugnay sa protesta ng mga imigrante, bisitahin ang www.nilc.org/demonstrations/.
- Upang makahanap ng isang abogado sa imigrasyon:
  - Direktoryo ng Mga Serbisyong Ligal ng Pambansang Imigrasyon (Network ng Mga Tagapagpatawad sa Imigrasyon), <https://www.immigrationadvocates.org/legaldirectory/>
  - Paghahanap sa Abogado ng Imigrasyon (Amerika Imigrasyon Abogado Asosasyon), <https://ailalawyer.com/>
  - Humanap ng isang Organisasyon sa Serbisyo na Malapit sa Iyo (Informed Immigrant), <https://www.informedimmigrant.com/service-organization-search/>
- Kung ikaw o ang isang kakilala mo ay nakakulong ng pulisya o mga awtoridad sa imigrasyon:
  - Mga Mapagkukunan para sa Mga Pamilya na Nahaharap sa Detensyon o nasa Panganib ng Pag-deport (Kalayaan para sa mga Imigrante), <https://www.freedomforimmigrants.org/for-immigrants>
  - Makipag-ugnay sa pangkat ng pagtataguyod ng [mga karapatan ng iyong mga lokal na imigrante](#).¹⁰

---

¹ Pagkakaroon: <https://www.nbcnews.com/news/latino/federal-immigration-agents-detain-floyd-protester-nyc-n1226086>; pagsubaybay: <https://www.nytimes.com/2020/06/19/us/politics/george-floyd-protests-surveillance.html>.

² Para sa karagdagang patnubay sa kung paano maghanda para sa isang protesta, tingnan ang <https://www.wired.com/story/how-to-protest-safely-gear-tips/> at <https://www.teenvogue.com/story/how-to-prepare-protest>.

³ Para sa higit pa sa mga karapatan ng mga litratista, tingnan ang <https://www.aclu.org/know-your-rights/protesters-rights/#i-want-to-take-pictures-or-shoot-video-at-a-protest>.

⁴ Para sa karagdagang mga tip sa kaligtasan sa digital, tingnan ang <https://unitedwedream.org/2020/06/top-6-digital-security-tips-for-undocu-folks/>.

⁵ Para sa impormasyong tukoy sa estado, tingnan ang <https://www.ilrc.org/chart-stop-and-identify-state-statutes>.

⁶ <https://www.ice.gov/news/releases/ice-implements-july-23-2019-expedited-removal-designation>.

⁷ <https://immigrantjustice.org/know-your-rights/know-your-rights-ice-enforcement-actions-and-expaced-expedited-removal>.

⁸ Ang memorandum ng Sensitive na Lokasyon ng ICE ay tumutukoy sa mga site ng mga pampublikong demonstrasyon, martsa, rally, at parada bilang "mga sensitibong lokasyon" kung saan hindi dapat mangyari ang aktibidad ng pagpapatupad (kasama ang mga pag-aresto, panayam, paghahanap, at pagsubaybay na nauugnay sa imigrasyon).

⁹ <https://www.nbcnews.com/news/latino/federal-immigration-agents-detain-floyd-protester-nyc-n1226086>.

---

¹⁰ <https://www.informedimmigrant.com/service-organization-search/>.

Ang dokumentong ito ay isinalin mula sa Ingles tungo sa Tagalog ng Asian American Advancing Justice-LA, <https://www.advancingjustice-la.org>.